

มาตรการป้องกันควบคุม โรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย ราคาแพงแค่ไหน ? และใครจ่าย ?

ครบรอบ 1 ปี ที่รัฐบาลกลางของสาธารณรัฐประชาชนจีนประกาศปิดเมืองอู่ฮั่น ในวันที่ 23 มกราคม 2563 เพื่อควบคุมการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งกลายเป็นต้นแบบของมาตรการปิดเมืองสำคัญ ๆ หรือกระทั่งปิดประเทศในทวีปต่าง ๆ ทั่วโลกในระยะเวลาดังกล่าว

ปัจจุบันมีการพัฒนาวัคซีนจนประสบความสำเร็จ เป็นการพลิกหน้าประวัติศาสตร์ด้านการวิจัยที่ใช้เวลาไม่ถึง 1 ปี ประเทศส่วนใหญ่ยังไม่สามารถฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนจนเกิดภูมิคุ้มกันหมู่สำหรับป้องกันการระบาดของโควิด-19 ได้ ทำให้มาตรการปิดเมือง การเว้นระยะห่างทางสังคม ซึ่งรวมถึงการใส่หน้ากากอนามัย ยังเป็นมาตรการหลักในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรค

ถึงแม้มาตรการเหล่านี้จะได้ผลในการควบคุมการแพร่ระบาดและป้องกันการเสียชีวิตจากโควิด-19 ได้เป็นอย่างดี เฉพาะอย่างยิ่งประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ลาว สิงคโปร์ เวียดนามและไทย และเอเชียตะวันออกไกล เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ หรือเกาะฮ่องกงและไต้หวัน เป็นต้น คงไม่มีใครปฏิเสธได้ว่ามาตรการเหล่านี้สร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างใหญ่หลวง อย่างไรก็ตามยังไม่เคยมีการศึกษามาก่อนว่ามาตรการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย มีราคาแพงแค่ไหน? และใครเป็นคนจ่ายบ้าง?

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพและมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ได้ร่วมกันศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย สิงคโปร์ และเคนยา โดยศึกษาจากความสัมพันธ์ของการประกาศใช้มาตรการป้องกันควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กับการเปลี่ยนแปลงของดัชนีตลาดหลักทรัพย์และความสัมพันธ์ของดัชนีตลาดหลักทรัพย์กับผลผลิตมวลรวมของประเทศ (GDP)

ขั้นตอนที่ 2

ประมาณผลกระทบของ NPIs ต่อ ดัชนีตลาดหุ้น โดยใช้ข้อมูล ดัชนีตลาดหุ้น แบบรายวัน ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ถึง 18 พฤศจิกายน 2563

ดัชนีตลาดหุ้น

ขั้นตอนที่ 1

หาความสัมพันธ์ระหว่าง GDP และดัชนีตลาดหุ้น โดยใช้ค่าเฉลี่ย แบบรายไตรมาส (quarterly data) ตั้งแต่ปี 2000 -2020

มาตรการป้องกัน ควบคุมโรค (NPIs)

ผลผลิตมวลรวม ของประเทศ (GDP)

ขั้นตอนที่ 3

ประมาณผลกระทบ NPIs ต่อ GDP จากความสัมพันธ์ในขั้นตอนที่ 1 และ 2

ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนของการปิดประเทศ คิดเป็นเงินประมาณ 92 – 200 พันล้านบาทในปี 2563 หรือ 0.55 – 1.20% ของ GDP ต้นทุนของการเว้นระยะห่างทางสังคม คิดเป็นเงินประมาณ 78 – 253 พันล้านบาทในปี 2563 หรือ 0.47 – 1.51% ของ GDP

ต้นทุนของการปิดประเทศและต้นทุนของการเว้นระยะห่างทางสังคมที่คำนวณได้ 197 – 253 พันล้านบาท หรือประมาณ 1 – 3% ของ GDP น่าจะเป็นต้นทุนประมาณการอย่างต่ำที่ได้รับอานิสงส์จากมาตรการเยียวยาและกระตุ้นเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศตั้งแต่ต้นปีจนถึงปลายปีที่ผ่านมาแล้ว โดยต้นทุนนี้แตกต่างจากการคาดการณ์ผลกระทบของการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่รายงานจากแหล่งอื่น ๆ เพราะเป็นการประมาณการทางอ้อมจากดัชนีตลาดหลักทรัพย์ และไม่รวมผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นปีจากการตื่นตระหนกของสังคมที่พบเห็นโรคระบาดรุนแรงไปทั่วโลกก่อนมีมาตรการควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของรัฐบาลไทยประกอบกับการได้รับผลบวกจากข่าวดีของการคิดค้นยาและวัคซีนในช่วงครึ่งหลังของปี 2563 ด้วย อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้มีจุดเด่นคือ สามารถแยกต้นทุนของการปิดประเทศจากต้นทุนของการเว้นระยะห่างทางสังคมได้

ต้นทุนที่คำนวณทั้งสองมาตรการนี้สะท้อนการมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ลดลง ซึ่งผู้ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือภาคเอกชนและครัวเรือน อย่างไรก็ตามภาครัฐก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมานายหลังจากการจัดเก็บภาษีที่ลดลงซึ่งยังไม่ปรากฏในการคำนวณต้นทุนในครั้งนี้

หากเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการควบคุมการระบาดของภาครัฐทั้งการวางแผนติดตาม การสื่อสาร การเฝ้าระวัง การบังคับใช้กฎหมาย การตรวจคัดกรอง การกักตัวผู้สัมผัสเสี่ยงสูง การวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วย ในรอบปีที่ผ่านมาคาดว่าจะมีมูลค่าประมาณ 5 – 8 หมื่นล้านบาท นับว่าต้นทุนของมาตรการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับภาครัฐบาลนี้ยังมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนของการปิดประเทศและต้นทุนของการเว้นระยะห่างทางสังคมที่เกิดขึ้นกับภาคเอกชน

อย่างไรก็ตามหากรวมเงินที่รัฐบาลอุดหนุนเยียวยาและกระตุ้นเศรษฐกิจตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ. 2563 ที่มีค่าใช้จ่ายเมื่อสิ้นปี 2563 ที่ 361 พันล้านบาท นับได้ว่าความแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ทั้งรัฐบาลไทยและภาคเอกชนต่างได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมากโดยภาครัฐมีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นแต่จัดเก็บภาษีได้น้อยลง ส่วนภาคเอกชนมีผลกระทบจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ลดลง ทำให้มีรายได้ลดลง

ต้นทุนเหล่านี้ไม่ว่าเราจะเต็มใจหรือไม่ เป็นต้นทุนที่ประเทศไทยต้องจ่ายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ต้นทุนนี้อาจสูงขึ้นหรือต่ำลงในปี 2564 ขึ้นกับว่าประเทศไทยจะสามารถควบคุมการแพร่ระบาดในรอบใหม่และหลีกเลี่ยงการระบาดอีกในอนาคตได้มากน้อยเพียงใด รวมถึงจะสามารถใช้ประโยชน์จากวัคซีนที่มีอยู่ได้มากที่สุดอย่างไร

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่องการประเมินผลกระทบและความคุ้มค่าของวัคซีนโควิดที่พึงประสงค์ เพื่อใช้ในการพัฒนาและคัดเลือกวัคซีนสำหรับใช้ในประเทศไทย

ได้รับทุนสนับสนุนจาก สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และองค์การอนามัยโลก (WHO)

โดย ดร. นพ.ศ. ศิริวัฒนนานนท์, รศ.ดร.วรรณฤดี อิศรานุกุลชัย, ญ.จุฑามาศ พรราชแจ้ง, Wang Yi, Hannah Clapham, Wirichada Pan-Ngum, Minah Park, Nantasit Luangasanatip, Christopher Matthew Neil Painter

หน่วยงานที่สนใจรับ Policy Brief ฉบับพิมพ์
สมัครรับได้ที่ comm@hitap.net
โดยระบุชื่อ - ที่อยู่เพื่อจัดส่ง

ท่านที่สนใจรับเป็นรายบุคคล สมัครรับสำเนา
อิเล็กทรอนิกส์ (ไฟล์ PDF) ได้ที่ comm@hitap.net
โดยระบุอีเมลเพื่อจัดส่ง

ดาวน์โหลดฉบับ PDF และ Policy Brief เล่มอื่นๆ
ได้ที่ www.hitap.net

ติดต่อ:

โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (HITAP)
อาคาร 6 ชั้น 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์: 0-2591-8161,
0-2590-4375 และ 0-2590-4549

โทรสาร: 0-2590-4363

อีเมล: hitap@hitap.net

เว็บไซต์: www.hitap.net

งานนี้ได้รับอนุญาตภายใต้
ครีเอทีฟคอมมอนส์ แสดงที่มา
ไม่ใช้เพื่อการค้า ไม่ดัดแปลง

HITAP-THAILAND

HITAP_THAI

HITAP THAI

HITAP.NET

